

„To, co jsou pro Česko velké peníze, jsou pro Evropskou unii drobné. Místo zavedení srážkové daně jsme si měli říci o peníze v Bruselu,“ říká Georg Hotar.

Výdaje na solární boom měl proplatit Brusel,

říká Georg Hotar, spolumajitel firmy Photon Energy, která v Česku patří mezi největší provozovatele solárních elektráren

David Tramba

Solární boom v Česku přilákal tisíce domácích i zahraničních zájemců. Patřil mezi ně také Čechorakušan Georg Hotar, který na počátku roku 2008 založil společně s Čecho-australanem Michalem Gärtnerem firmu Photon Energy. Ta dnes patří mezi 10 největších vlastníků solárních elektráren v Česku. Po zastavení dotací obrátila pozornost na Slovensko. Dnes instaluje solární panely v Austrálii a vstoupit se chystá na turecký trh. Oproti jiným solárním firmám se Photon Energy vyznačuje nebývalou informační otevřeností, což souvisí s uvedením akcií na varšavskou burzu v říjnu 2008. Na příští rok vedení firmy chystá druhou veřejnou emisi.

Při schvalování novely zákona o podporovaných zdrojích přišel Rusnokův kabinet s nečekanou „inovací“. Schválil prodloužení dočasné solární daně. Její sazba ovšem klesne z 26 na 10 procent. Jaký bude dopad rozhodnutí na skupinu Photon Energy? Když vláda zavedla 26procentní daň v roce 2010, dušovala se, že to bude jen na tři roky. Nyní slib porušila, a navíc se ani nesnažila její zavedení podložit nějakým výpočtem. Prodloužení daně bude platit až do roku 2030. Tak trochu jsme s tím počítali, ale to neznamená, že s tím souhlasíme.

Jak na tuto změnu zareagovaly banky? Banky už na konci roku 2010 neuvěřily slibům, že daň zůstane jen na tři roky.

V mnoha případech – a týkalo se to i nás – změnilo strukturu financování. A to ve chvíli, kdy velká část elektráren byla teprve ve výstavbě. Původně jim stačilo, když 20 procent nákladů pokryl vlastní kapitál investora a na zbylých 80 procent poskytovaly úvěr. Po oznámení srážkové daně byly banky ochotné financovat jen 50 až 60 procent nákladů. Velcí investoři najednou museli během krátké doby sehnat stovky milionů korun. Neměli moc na výběr, v té době už měli nakoupené pozemky, objednané solární panely a stavební firmy.

Reagovali bankéři i na záměr ministerstva průmyslu zkrátit dobu proplácení zvýhodněné výkupní ceny z 20 let na 10 let s podmíněným prodloužením?

Naštěstí zde zafungovala Česká bankovní asociace. Její zástupci šli za ministrem a vysvětlili mu, že to není dobrý nápad. Stát by tímto opatřením způsobil bankovnímu sektoru velký problém. Ministerstvo se po tomto debaklu nevzdalo a podstrčilo do novely zákona prodloužení solární daně.

Srážková daň má určitou logiku. Stát hledá prostředky, jak kompenzovat alespoň část oblundných nákladů na financování dražších obnovitelných zdrojů...

Výsledkem prodloužení daně nebude

nic jiného než další vlna arbitrází proti České republice. Chápu, že tu vznikl problém s množstvím solárních elektráren. Vláda měla zkusit jiné řešení – jet do Bruselu a říci: „Splnili jsme vaše přání až moc dobře. Teď na to nemáme peníze, pomozte nám.“ To, co jsou pro Česko velké peníze, jsou pro Evropskou unii drobné. Ale to by naši úředníci museli více přemýšlet a pracovat. Čas a prostor pro takové řešení určitě byl.

Velké emoce vyvolalo též zavedení povinného poplatku na budoucí recyklaci dosloužilých solárních panelů. Jaký dopad to bude mít na vaši firmu?

Dopředu s tím nikdo nepočítal, je to další z řady položek, která zatíží naše rozpočty. Zavedení poplatku bylo typicky české řešení. Firmy, které v oboru recyklace působí, si příslušnou novelu úspěšně prolobbvaly. Sazba poplatku je nesmýslně vysoká. Realita ve světě je taková, že firmy recyklující panely za jejich odběr provozovateli platí. Ne naopak.

Letos v únoru jste se rozhodli vydat na německém trhu emisí dluhopisů. Kolik peněz jste od investorů získali?

Dluhopisy jsme nabízeli v celé střední Evropě. Cílem bylo získat 40 milionů eur, to se nám však nepovedlo. Prozatím jsme získali zhruba čtyři miliony eur, ale úpis stále probíhá, tudíž výsledek může být nakonec lepší.

Co podle vás způsobilo nezájem investorů?

Nepodařilo se nám získat rating na investičním stupni. Měli jsme smůlu s načasováním emise. V té době se v Německu zrovna odehrál zásah vyšetřovatelů v sídle největšího tamního provozovatele offshore větrných parků. Stejně tak tehdy padaly akcie a dluhopisy německých firem podnikajících ve fotovoltaice, část z nich dokonce zkrachovala. Od té doby se zájem o obnovitelné zdroje mezi investory opět zvýšil.

Výnos z emise měl sloužit k expanzi na nové trhy. Budou na to čtyři miliony eur stačit?

Vstoupili jsme úspěšně na australský trh, který má na starost druhý zakladatel Photon Energy Michal Gärtner. První elektrárnu o výkonu 144 kilowattů jsme už dokončili. Výkon se může zdát malý, ale jde o největší střešní solární elektrárnu v hlavním městě Canberra. Výstavbu několika větších projektů právě

připravujeme. Velkou výhodou Austrálie je to, že solární projekty tam dávají smysl i bez dotací. Platí to hlavně pro odlehle lokality, kde výroba elektřiny z naftových agregátů vychází na 40 až 50 centů za kilowatthodinu. Fotovoltaika je dnes už o polovinu levnější.

Hovořili jste také o vstupu na turecký trh...

Máme za sebou roční přípravy. Zaměřit se chceme na velké spotřebitele elektřiny, kteří budou mít zájem vyrábět pro vlastní potřebu. Také zde už vychází elektřina ze solárních panelů výhodněji než elektřina odebíraná ze sítě. Narážíme ale na nedůvěru bank.

V čem je problém?

Banky se po zkušenostech se zásahy do nastavení výkupních cen v Česku, Španělsku a Řecku bojí financovat solární projekty. Platí to po celém světě, s nedůvěrou bankéřů jsme se setkali dokonce už i v Austrálii. Když do cen zasáhly tyto tři země, může to udělat i kdokoli jiný. Nedivil bych se ani zpětně změně podmínek pro solární elektrárny v Itálii nebo Německu.

Před dvěma lety jste se právě na italský a německý trh spoléhali...

Po ztrátě trhu v Česku a na Slovensku jsme hledali nová působiště. Slibně tehdy vypadala Itálie, ale v souvislosti s dluhovou krizí tam úrokové sazby vylétly, a banky navíc přestaly na tyto projekty půjčovat. Dvě elektrárny o celkovém výkonu 1,25 megawattu jsme však v Itálii zvládli postavit. V létě 2011 jsme otevřeli kancelář v Berlíně, nabrali lidi a začali připravovat první projekty. A v únoru loňského roku Němci najednou snížili výkupní ceny pro nové projekty o 40 procent. Poté se už stavět nové elektrárny nevyplatilo. Kancelář v Berlíně jsme si ponechali a soustředíme se tam na správu solárních elektráren jiných majitelů. V této oblasti vidíme do budoucna velký potenciál.

Jak jste se rozhodli ohledně vstupu na rumunský trh?

Rumunsko bylo v loňském roce z hlediska výnosu zajímavé. Ale v momentě, kdy tamní vláda zpochybnila pravidla pro financování obnovitelných zdrojů, jsme jakékoli investice v této zemi zavrhlí. Po zkušenostech z jiných států nevěřím tomu, že rumunská vláda přislíbené podmínky nakonec dodrží. ✕

Georg Hotar (38)

Vzdělání:

- Vystudoval London Business School, kde získal magisterský titul v oboru finance.
- Titul MBA získal na Nottingham Trent Univerzity, titul Ph. D. na podnikatelské fakultě Vysokého učení technického v Brně.

Kariéra:

- Od roku 2000 vedl firmu Central European Capital poskytující poradenství v oblasti financí a akvizic.
- V letech 2000 až 2004 sestavoval žebříček nejúspěšnějších českých firem dle ekonomické přidané hodnoty „EVA Ranking Czech Republic“.
- V lednu 2008 spolu s Michalem Gärtnerem založil firmu Photon Energy. Od května 2011 je výkonným ředitelem skupiny Photon Energy.

Soukromí:

- Narodil se ve Vídni v česko-rakouské rodině.
- Mezi jeho záliby patří sport a aviatika.

Zavedení recyklačního poplatku bylo typické české řešení. Firmy, které se tím živí, si to jednoduše vylobbovaly.

Photon Energy

- Firmu založil Michal Gärtner a Georg Hotar.
- Společnost vlastní a provozuje 10 solárních elektráren v Česku (celkem 15 MW), 11 na Slovensku (10,4 MW) a 2 v Itálii (1,25 MW). Vedle toho nabízí správu solárních elektráren jiným vlastníkům.
- V roce 2008 firma uvedla své akcie na varšavskou burzu.
- Po zavedení „solární daně“ firma přesunula své sídlo do Nizozemska.
- V prvním letošním pololetí skupina Photon Energy vykazovala ztrátu 244 tisíc eur, tržby činily 5,24 milionu eur.